

Internetiühenduse teenus lennuki pardal: Euroopa reguleeriva raamistikuga ei ole tingimata vastuolus liikuva kosmoseside süsteem, mille andmeedastusvõimsus põhineb peamiselt komplementaarsetel maakomponentidel, mis on paigaldatud nii, et need katavad kogu liidu territooriumi

Maakomponentide ulatuslikum kasutamine on võimalik tingimusel, et sellega ei moonutata konkurentsi ja satelliitkomponendist on tegelikult ja konkreetset kasu

Euroopa Parlament ja nõukogu on selleks, et lihtsustada liikuva kosmoseside teenuste konkurentsivõimelise siseturu arengut kogu Euroopa Liidus ja tagada järk-järgult katvus kõikides liikmesriikides, võtnud vastu otsuse nr 626/2008¹. Liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate üleeuroopaliste süsteemide operaatorite valikumenetluses² valis Euroopa Komisjon teiste hulgas välja ettevõtja Inmarsat Ventures SE (edaspidi „Inmarsat“). See ettevõtja on välja arendanud süsteemi European Aviation Network, mis on mõeldud internetiühenduse teenuste osutamiseks lennunduses. Autorité de régulation des communications électroniques et des postes (Prantsusmaa elektroonilise side ja postisektori reguleerimisasutus) andis Inmarsatile 21. oktoobri 2014. aasta otsusega loa kasutada Prantsuse emamaal teatavaid raadiosagedusi ja 22. veebruari 2018. aasta otsusega loa käitada liikuva kosmoseside süsteemide komplementaarseid maakomponente³. Seepeale esitas Inmarsati konkurent Eutelsat Conseil d'État'le (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) kaebuse, milles palus selle otsuse tühistada eelkõige liidu õiguse rikkumise tõttu.

Euroopa Kohus, kellelt Prantsuse kõrgeim halduskohus eelotsust taotles, tõlgendas oma kohtuotsuses otsuse nr 626/2008 alusel „liikuva kosmoseside süsteemi“ ning mõisteid „komplementaarsed maakomponendid“ ja „liikuv maajaam“⁴. Peale selle esitas Euroopa Kohus mõningaid selgitusi liikmesriikide pädevate ametiasutuste volituste kohta anda operaatorile liikuva kosmoseside süsteemide komponentide pakkumiseks vajalikud load või selliste lubade andmisest keelduda.

Euroopa Kohtu hinnang

Euroopa Kohus rõhutas kõigepealt, et liikuva kosmoseside süsteem **ei pea** andmeedastusvõimsuse poolest **tingimata** põhinema peamiselt selle süsteemi satelliitkomponendil. Otsuse nr 626/2008 asjakohastes sätetes ei ole nimelt kindlaks määratud, milline seos peab andmeedastusvõimsuse seisukohalt olema liikuva kosmoseside süsteemi satelliitkomponendi ja selle süsteemi maakomponendi vahel. Selles osas ei saa teha mingit järeldust sõna „komplementaarne“ kasutamisest väljendis „komplementaarsed maakomponendid“, sest see sõna vaikib küsimuses, mis puudutab kummagi komponendi suhtelist tähtsust.

Järgmiseks täpsustas Euroopa Kohus, et maajaama saab kvalifitseerida liikuva kosmoseside süsteemi komplementaarsete maakomponentideks, kui täidetud on kaks põhinõuet. Asukoha

1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2008. aasta otsus nr 626/2008/EÜ liikuva kosmoseside teenuseid pakkuvate süsteemide valiku ja nendega seotud lubade andmise kohta (ELT 2008, L 172, lk 15) artikli 2 lõike 2 punktid a ja b ning artikli 8 lõiked 1 ja 3.

2 Otsuse nr 626/2008 artikli 2 lõike 2 punktid a ja b koostoimes selle otsuse artikli 8 lõigetega 1 ja 3.

3 Otsuse nr 626/2008 artikli 2 lõike 2 punkt b koostoimes selle otsuse artikli 8 lõigetega 1 ja 3.

4 Otsuse nr 626/2008 artikli 2 lõike 2 punkt a.

poolest peab maajaam olema paikne ja hõlmama geograafilist piirkonda, mis asub asjaomase liikuva kosmoseside süsteemi satelliidi või satelliitide katteala piires. Funktsionaalsest seisukohast tuleb maajaama kasutada liikuva kosmoseside teenuse kättesaadavuse parandamiseks geograafilistes piirkondades, kus ei ole võimalik tagada nõuetekohase kvaliteediga sidet selle süsteemi satelliitkomponendiga. Kui need nõuded ja teised ühised tingimused⁵ on täidetud, ei saa otsusest nr 626/2008⁶ tuletada mingeid piiranguid sellele, mitut komplementaarset maakomponenti tohib kasutada või milline peab olema nende geograafiline katvus. Mõistet „nõuetekohane kvaliteet“ tuleb sellega seoses mõista kui **kvaliteeditaset, mida on vaja, et osutada** selle liikuva kosmoseside süsteemi operaatori **pakutavat teenust**, ja selle sisustamisel ei tohi silmist lasta eesmärki soodustada innovatsiooni, tehnoloogilist arengut ja tarbijate valikuvõimalusi.

Seejuures **ei tohi** aga õigus käitada komplementaarsetid maakomponente **moonutada konkurentsi** asjaomasel turul ja liikuva kosmoseside süsteemi satelliitkomponendist peab **tegelikult ja konkreetselt kasu** olema selles mõttes, et see komponent peab olema liikuva kosmoseside **süsteemi toimimiseks vajalik**, välja arvatud juhul, kui komplementaarsetid maakomponente kasutatakse sõltumatult süsteemi satelliitkomponendi rikke korral, kuid see ei tohi kesta kauem kui 18 kuud. Nende tingimuste järgimise kontrollimine on **liikmesriigi pädevate asutuste** ülesanne.

Viimaks märkis Euroopa Kohus, et mõiste „liikuv maajaam“ alla kuulumiseks **ei ole nõutav**, et selline jaam oleks ilma eraldi seadmeteta võimeline pidama sidet nii komplementaarsetid maakomponendi kui ka satelliidiga. Olles loetlenud teatava hulga nõudeid, mida tuleb järgida, leidis Euroopa Kohus, et sellistele nõuetele vastab **kogum, mis koosneb sidehalduri kaudu ühendatud kahest eraldi vastuvõtuterminalist**, millest üks asub lennukikere kohal ja peab sidet satelliidiga ning teine asub lennukikere all ja peab sidet komplementaarsetid maakomponentidega. Euroopa Kohus täpsustas, et seejuures ei ole tähtsust asjaolul, et need üksikelemendid ei moodusta füüsiliselt lahutamatu tervikut.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

⁵ Otsuse nr 626/2008 artikli 8 lõige 3.

⁶ Eelkõige otsuse nr 626/2008 artikli 2 lõike 2 punktist b.